

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 218
van **WILFRIED VANDAELE**
datum: 25 april 2016

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

VRT - Richtlijn gebruik sociale media

In de beheersovereenkomst met de VRT lezen we onder strategische doelstelling (SD) 2.1 informatie volgende passage over het online VRT-nieuwsaanbod:

"De VRT biedt een centraal 24/7 nieuwsplatform aan als betrouwbare gids in actualiteit, context en duiding. De VRT werkt voor haar online informatie- en duidingsaanbod een gedragscode uit waarvan de bouwstenen de deontologische code, het redactiestatuut, de code van de Raad voor de Journalistiek, de tien richtlijnen voor onpartijdigheid en de tien geboden voor sociale media zijn, teneinde de hoogste standaarden inzake kwaliteit, betrouwbaarheid, onafhankelijkheid en onpartijdigheid van het online aanbod te verzekeren."

Aangezien sociale media niet meer weg te denken zijn uit ons dagelijks leven, heeft de VRT de tien geboden voor sociale media opgesteld die gelden voor programmamedewerkers. Deze tien geboden zijn een onderdeel van de gedragscode binnen de VRT opdat ook het online informatie- en duidingsaanbod van de openbare omroep kwaliteit en onafhankelijkheid waarborgt.

1. Is de richtlijn 'Tien geboden voor sociale media', te consulteren via volgende link <http://www.vrt.be/tien-geboden-voor-sociale-media>, de actuele richtlijn die gehanteerd wordt door de VRT? Hoe verloopt de opvolging en evaluatie van deze richtlijn door de openbare omroep?
2. Volgens de informatie op de website van de VRT geldt deze richtlijn enkel voor de programmamedewerkers en niet voor alle medewerkers van de VRT.

Wat is de reden dat een opsplitsing gemaakt wordt tussen programmamedewerkers en andere medewerkers? Zijn voor andere medewerkers dan de programmamedewerkers andere richtlijnen of kaders van toepassing met betrekking tot het gebruik van sociale media?

ANTWOORD

op vraag nr. 218 van 25 april 2016

van **WILFRIED VANDAELE**

Ik heb in verband met uw vragen elementen van antwoord opgevraagd bij de VRT.

1. De 10 geboden voor sociale media zoals ze op de VRT-website staan, fungeren als actuele richtlijn.

Ze dateren van december 2012. In 2015 besprak de programmacharterraad het gebruik van de sociale media door VRT-medewerkers. Daarop besliste de raad om de 10 geboden voor sociale media aan te passen met een passage over het vermelden van merken en bedrijven op de sociale media. VRT-medewerkers dienen ook op de sociale media de commerciële onpartijdigheid van de VRT en haar netten te vrijwaren.

Op de interne website van beroepsethiek is de richtlijn ook opgenomen voor de VRT-medewerkers. De richtlijn wordt daarnaast geregeld mondeling toegelicht tijdens interne workshops en opleidingen. De bijzondere infosessies over onpartijdigheid werden in 2015 ook benut om het gebruik van sociale media onder de aandacht te brengen.

Er wordt van de leidinggevenden verwacht om hun medewerkers op het vlak van het gebruik van de sociale media op te volgen. Als er inbreuken worden vastgesteld, spreekt de leidinggevende zijn/haar medewerker er op aan.

Het is niet de bedoeling om alle programmamedewerkers dagelijks te volgen op alle socialemediaplatformen zoals Facebook, Twitter en Instagram. Daarom verloopt de opvolging op basis van occasionele steekproeven, uitgevoerd door de cel beroepsethiek, en op basis van klachten. Als er inbreuken ontdekt worden door de cel beroepsethiek, dan wordt de leidinggevende op de hoogte gesteld. Hij/zij kan ingrijpen.

2. Het klopt dat de 10 geboden op maat van programmamedewerkers zijn opgesteld. Ze werden in 2012 een aanvulling bij de beroepsethische codes van de VRT (het redactiestatuut met inbegrip van de deontologische code voor de journalisten van de VRT voor de nieuwsdienstprogramma's en het programmacharter voor de andere programma's).

Artikel 99 van het redactiestatuut stelt:

"De behoorlijke uitoefening van zijn opdracht veronderstelt dat de journalist ook buiten de uitoefening van zijn functie het vertrouwen van het publiek in de onpartijdigheid, nauwkeurigheid en de goede trouw van de VRT-nieuwsdienst, en in de professionaliteit van de berichtgeving niet verstoort."

Zeker VRT-stemmen en -gezichten, die veel volgers hebben op sociale media, moeten hier bijzondere aandacht voor hebben.

Intussen, zijn in 2015 10 richtlijnen voor onpartijdigheid op papier gezet en breeduit gecommuniceerd. De 10de richtlijn luidt:

"Breng met jouw mening de onpartijdigheid van de VRT niet in gevaar, ook niet op sociale media of elders in het openbaar."

Voor alle medewerkers van de VRT is sinds begin vorig jaar een integriteitscharter en -code van toepassing. Daarin staan passages die verwijzen naar het gedrag van de VRT-medewerkers buiten het werk en op de sociale media.

Het integriteitscharter telt 10 basisprincipes. Het derde principe luidt:

"Ook in hun gedrag buiten het werk vermijden VRT-medewerkers schade toe te brengen aan het vertrouwen in de onpartijdige berichtgeving en de professionele werking van de VRT."

Dit principe wordt concreet gemaakt in de integriteitscode, bijvoorbeeld als het gaat over:

- het innemen van standpunten:

"Een medewerker kan een publiek standpunt innemen maar maakt duidelijk dat dit in eigen naam gebeurt en zorgt ervoor dat de VRT geen schade wordt berokkend. VRT-medewerkers vermijden publieke afspraken die het vertrouwen in de professionele werking en de onpartijdigheid van de VRT ondermijnen."

- het uiten van politieke voorkeuren:

"Medewerkers van wie de bekendheid bij het grote publiek voortkomt uit hun werk voor informatieprogramma's of infotainmentprogramma's spreken geen partijpolitieke voorkeur uit."

Deze principes worden in de praktijk en geval per geval goed afgewogen tegenover het universeel geldende recht op vrije meningsuiting. Elke burger bezit immers dat recht, dus ook een VRT-medewerker.